

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlm XI. Suffraganeis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

NOTANDVM IV. Si electio alicuius cassata sit non ob vitium persona, sed ob non seruatam formam, aliamque causam, electus iterum eligi, aut promoueri potest, siue in alia ecclesia, siue in eadem, cap. super eo 12. hoc tit. Papa tamen, ad amouendam dissidij causam, noluit perrittere, ut unus ex his in discordia electis et vice promoueretur, sicuti notauit Gl. fin. ver. *propter istam ecclesiam ordinationem.* Quare Abb. hic circa eandem Gl. inquit aduentum, posse esse iustum, v.g. publici scandali vitandi, causam, ob quam prohibeat Superior, ne certa persona, et si ea absolute loquendo capax & digna sit, eligatur.

CAPITVLUM XL.

Suffraganeis.

PARAPHRASIS.

Episcopi suffraganei, ad mandatum Metropolitanus sui, postquam is confirmatus est, tamet' pallium à Sede Apostolica nondum acceperit, Coëpiscopum consecrare non prohibentur.

SUMMARIUM.

1. Archiepiscopus post confirmationem, et si nondum pallium acceperit (sed nec consecratus sit) exercere potest ea, quae iurisdictionis sunt, adeoq; potest committere facultatem ordinandi, & consecrandi Coëpiscopum suis suffraganeis.
2. Si Metropolitanus ultra tres monses post confirmationem & consecrationem pallium non petat, pramissis canonicio monitionibus dignitate priuandus est, & consecrationes Episcoporum à Suffraganeis, cum consilio Rom. Pontificis, peragende.

NOTANDVM I. Archiepiscopus, qui est veluti Dux, seu Princeps inter Coëpiscopos prouinciarum suarum, alio nomine Metropolitanus appellatur; siue à metropolita, id est, mensura aut numero: Nam sicuti prouincia decem, aut undecim ciuitates continet, ita Archiepiscopus decem aut undecim Suffraga-

neis seu Coëpiscopis praesesse debet, secundum antiquam distributionem, c. 2. cau. 6. q. 3. Siue, quod magis placet, à metropolita Archiepiscopus in ciuitate metropoli, id est, principua ac veluti matre aliarū in prouincia, l. vn. C. de Metropoli Beryto lib. 1. ecclesia sua sedem habet. Et hanc derivationem sequitur Petr. Gregor. Tholosanus lib. 15. syn. tagm. cap. 1. n. 4. Ioan. Passerius ver. *metropolitae, ex Budæo, & Thucydide.*

NOTANDVM II. Archiepiscopus post confirmationem electionis suæ, et si nondum pallium acceperit, (sed nec consecratus sit) exercere potest ea, quæ sunt iurisdictionis, adeoque ordinandi, & consecrandi Coëpiscopos facultatem committere Suffraganeis suis. Ita textus huius c. prout eum DD. communiter intelligunt. Simili ratione Episcopus confirmatus, et si sacerdos non sit, absoluendi tamen à peccatis potestatem alteri sacerdoti committere potest: quia eiusmodi commissio seu delegatio non ordinis, sed iurisdictionis actus est. Et Sede Episcopali vacante, Capitulum Cathedrale licentiam ordinandi clericos diocesis alteri Episcopo committere potest, spectato iure antiquo c. cum nullus, de tempor. ordinat. in 6. ybi de hoc dicam.

Huic vero doctrinæ aduersari videtur reg. 72. in 6. Qui facit per alium, perinde est, ac si faciat per seipsum. Exinde alia regula colligitur apud Ioan. Andr. h.c. *Quod aliquis per se facere non potest, id nec per alium potest.* Deinde, quod in cap. 1. d. 100. habeatur, impediri ac differri Suffraganeorum ordinationem, si Metropolitanus pallium à Sede Apostolica non accipiat. Haec obiectiones adeo magni momenti quibusdam Canonistis videbantur, ut hanc decretalem rejecerent, ut videre est in Gl. in c. 1. de transl. Episc. ver. confirmasse. Sed non recte: Facile enim respondetur ad allegatas regulas cum Abb. h.c. n. 1. & in c. 1. num. 6. & 10. de transl. Episc. Azor tom. 2. lib. 3. cap. 29. quæst. 7. Easlo cum habere, si commissarius, seu cui commissio sit, agat iure & auctoritate committentis: Tum verum est, quod demandari aliquid non possit, nisi mandans ius habeat per se faciendi: quia nemo dat, quod non habet;

Et reg.

Et reg. 79. in 6. Nemo potest plus iuris in alium transferre, quam sibi competere dignoscatur. At vero sacros ordines Episcopus suffraganeus confert vi & potestatis ordinis & consecrationis sua, tametsi ad legitimum ordinacionis exercitium iurisdictione necessaria sit, quam ipsi Episcopus, vel Archiepiscopus, cum primum confirmatus est, delegare potest. sed supra cit. c. 1. d. 100. omisitis alijs responsionibus, quæ videri possunt in Gl. c. 1. ver. confirmasse, de translat. Episcopi, Abb. huc n. 1. dicendum arbitror; Licet Metropolitanus, ante acceptum pallium, potestatem consecrandi Episcopum suffraganeis suis delegare possit, ut ex hoc c. constat; accedit tamen non raro, ut is malit consecrationes differri, donec accepto à Sede Apostolica pallio, ipsemet eam peragere possit. Cui rei subuentum est in eo c. atque statutum si Metropolitanus ultra tres thenses post confirmationem, consecrationemque suam, pallium à Sede Apostolica petere intermitat, eum præmissis canonicis monitionibus, dignitate priuandum, atque consecrationes Episcoporum à Suffragantibus, cum Romati Pontificis consilio, peragendas esse.

CAPITVLVM XII.

Super eo.

PARAPHRASIS.

Quæstum fuit ex Pontifice Clemente III. Si alicius electio cassata sit, is autem potest ad aliam ecclesiam eligatur, num confirmatione ipsi dari debeat? Respondet Papa; Si prior electio cassata fuerat non vitio personæ, sed ob formam electionis non seruatam, nihil impedire, quod ministris ad aliam, invero etiam eandem ecclesiam promouetur; præterquam si simoniaca prauitatis aliquid interuenerit.

SUMMARIUM.

1. Is cuius electio cassata fuit non vitio personæ, sed ex alia causa, iterum eligi potest, etiam ad eandem ecclesiam.

præterquam si labes simoniaca intercessit.

2. Electio irrita ob vitium corporis, eo sublato vel curato, qui semel repulsus est, iterum eligi potest; si autem sit irrita ob vitium animi, seu crimen, quod commissum est circa ipsam electionem, vel eius effectum, tunc aliquis ineligibilis redditur, donec cum eo dispensetur. Idem communiter asserunt DD. de alijs etiam criminibus.
3. Si crimen Simonia in electione aut promotione ad Prelaturam interuerit, etiam ignorante electo sicut prout, ad eoque sine eius culpa, sit ineligibilis & incapax beneficij.

NO T A N D V M I. Si electio irrita, vel cassata sit non ob vitium personæ, sed ob aliam quamcumque causam, non debet id obesse electo, quod ministris iterum promoueri possit; etiam ad eandem ecclesiam: præterquam si labes simoniaca intercessit. Ita in textu c.

Hinc vero Gl. huc in fine casus, per sensum contrarium aliam regulam colligit; Si electio ob vitium personæ cassata sit, ita electum denuò eligi aut promoueri non posse ad Prelaturam. Quæ tamen illatio difficultatem habet. Nam Pontifex in hoc c. regulam vniuersalem tradidisse censetur; Si alicius electio cassata sit non ob vitium personæ, ille iterum eligi potest: Ex quo non rectè infertur, quotiescumque electio cassata est ob vitium personæ, eum iterum eligi non posse: Cum ad verificationem doctrinæ huius cap. satis sit, si ob vitium personæ cassata sit electio, frequenter accidere, ut ea inhabilis sit, quod minus iterum eligatur.

Itaque ita distinguamus: Vel electio irrita aut cassata fuit ob vitium corporis; vel ob vitium animi, seu crimen electi. In priori casu, sublato seu curato corporis vitio, qui semel repulsus est, iterum eligi aut promoueri potest, vt colligitur ex c. cùm inter 21. hoc tit. & tradit ibi Innoc. n. 1. Abb. n. 7. contra Gl. ibid. ver. recusatus: Eadēque ratio est, si propter statis defectum electio cassata.

LI 3 cassata.